

PURA: “VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN - OG GJERSJØVASSDRAGET”

Møtegruppe: Prosjektgruppe PURA

Til stede: Anita Borge, vannområdeleder PURA – AB, møteleder
 Odd Henning Unhjem for Gro Ravne, Frogn kommune - OHU
 Nora Hoff, Nesodden kommune - NH
 Knut Bjørnskau, Nordre Follo kommune – KB
 Trygve Kvarme, Ås kommune – TK
 Terje Laskemoen, Oslo kommune – TL
 Arne Ivar Sletnes, Follo landbrukskontor – AIS
 Tom Wetlesen, Akershus bondelag - TW
 Estrella Fernandez, Viken fylkeskommune - EF

Forfall: Håvard Hornnæs, Statsforvalteren i Oslo og Viken, klima- og miljøvernadv.
 – HH
 Ola R. Eide, Statens vegvesen – ORE

Møteleder: Anita Borge

Møtested: Møterom Store salong, Ås kulturhus

Møtetid: 17.06.2022 kl. 09:00 – 12:00 inkl. lunch.

Neste møte: Tirsdag 25.10.2022 kl. 09:00 – 12:00 i Store salong, Ås kulturhus

Referent: Anita Borge

Forkortelser i kolonne for "Ansvarlig": Se liste over "Til stede" og "Forfall"

Sak nr.	Tema	Vedtak / oppfølging	Ansv
1	Godkjenning av referat fra møtet 11.03.2022	Det var ingen kommentarer til referatet. <u>Vedtak:</u> Referatet godkjennes og legges ut på web-siden.	AB

2	Vannområdets organisasjon	<p>Nora Hoff og Trygve Kvarme ble ønsket velkommen til prosjektgruppen i PURA. Alle møtedeltakerne presenterte seg.</p> <p>Endringer i gruppene:</p> <p><u>Prosjektgruppen:</u> Ås kommune: Anette Bjerke erstattes av Trygve Kvarme. Nesodden kommune: Reidun Isachsen erstattes av Nora Hoff.</p> <p><u>Temagruppe Landbruk:</u> - Frogn kommune: Eli Moe slutter. Etterfølger vil bli utpekt.</p> <p><u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u> - Nesodden kommune: Jon Petter Sogge Hemstad erstattes av Øystein Myhrvold.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB alle
3	Økonomi	<p><u>Midler mottatt fra Viken fylkeskommune:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fylkeskommunale midler 2022: Kr. 158.461 tildelt ved tildelingsbrev av 02.05.2022 • Statlige midler 2022: Kr. 231.282 tildelt ved tildelingsbrev av 01.05.2022 <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB
4	Årsrapport for tiltaksorientert vannkvalitetsovervåking i PURA 2021 - status	<p>Langversjonen av årsrapporten har vært på kommentarrunde i temagruppe Biologi/limnologi, tilbakemeldinger er oversendt Norconsult. Endelig versjon ventes i løpet av kort tid. Publiseres på PURAs hjemmeside, beskjed gis da til vannområdets organisasjon ved mail.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB
5	Øvrig nytt fra vannregionmyndigheten	<p>Estrella redegjorde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det blir en forsinkelse i departementsgodkjenningen av de regionale vannforvaltningsplanene. Disse vil bli godkjent først etter sommeren. - Departementenes tilrådning til departementene av april er supplert med en oppdatering om vannkraftpåvirkede vannforekomster - Felles møte mellom Nasjonal referansegruppe og Direktoratgruppen for vannforvaltning 22.06.2022. Her deltar to vannregionmyndigheter som representerer vannregionnettverket. Det blir møte i vannregionnettverket i etterkant for å drøfte relevante saker og hente innspill. Sakene gjelder bl.a. status og godkjenning av vannforvaltningsplanene, restaureringsprosjektet, avløpssituasjonen, EU-arbeidet, rammeplan 2022-2027, nasjonal vannmiljøkonferanse. - Viken fylkeskommune ansetter en person som skal jobbe med utfordringene for Oslofjorden. <p><i>Tas til orientering</i></p>	EF

6	Temagruppene	<p>Gjelder alle temagruppene: For en mer detaljert redegjørelse for sakene: Se referater fra møtene i temagruppene på PURAs hjemmeside.</p> <p><u>Temagruppe Landbruk.</u> Arne Ivar redegjorde.</p> <p>Siste møte: 25.05.2022. Neste møte før jul, avtales senere.</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revidert forskrift om regionale miljøkrav for jordbruket i Oslo og Viken: Felles høringsinnspill fra PURA og Follo landbrukskontor ble sendt innen fristen 01.06.2022. - Skjøtselsveiledning for Skibekken – status: Egen sak på dette møtet, sak 7. - Skuterudbekken/Grytelandsbekken – status for utvidet overvåking: Prøvetakingen er godt i gang. Biologiske parametere (bunndyr og heterotrof begroing) tatt i april. Kjemiske parametere prøvetas månedlig fra mars ut året. Rapport med resultater kommer i 2023. - Erosjonssikring Storgrava – utarbeidelse av rapport om behov for sikring: Egen sak på dette møtet, sak 7. - Handlingsplan for landbrukstiltak i PURA, oppdatering: Planen ble gjennomgått og oppdatert på møtet. Videre revidering av planen gjennomføres til høsten. - SMIL- og RMP-status: Redegjørelse for status for tildeling. Se referat fra temagruppemøtet for detaljer. I regionalt miljøprogram for 2023 vil 70 mill. kr bli øremerket tiltaksplanen for en renere Oslofjord. Follo-kommunene vil bli tildelt midler fra denne potten, men beløpet er ikke avklart. - Nytt fra Statsforvalteren og nytt fra PURA. <p><i>Tas til orientering.</i></p> <p><u>Temagruppe Biologi/limnologi</u> Knut redegjorde.</p> <p>Siste møte: 29.04.2022. Neste møte: Etter sommeren</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Årsrapport for tiltaksorientert vannkvalitetsovervåking 2021: Egen sak på dette møtet, sak 4. - Skjøtselsveiledning for Skibekken: Egen sak på dette møtet, sak 7. - Utvidet overvåking for Skuterudbekken/Grytelandsbekken: Redegjort for under temagruppe Landbruk. - Nordre Follo "Hovedplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2022-2029" – status etter høring: Høringsinnspill tatt inn. 	<p>AIS</p> <p>KB</p>
---	---------------------	--	----------------------

		<p>Tiltaksplan skal utarbeides og kommuneplanens arealdel skal rulleres.</p> <p>- Status hovedplaner i de andre kommunene: Ås kommune starter arbeidet med sin hovedplan fornuftig, med en ROS-analyse.</p> <p>- Østensjøvann, utfiske 2022: Egen sak på dette møtet, sak 7.</p> <p>- Slambehandlingsanlegg for Stangåsen vannverk: Politisk sak sendt i retur til administrasjonen. En annen beliggenhet enn ved Kolbotnvann skal utredes og det er gitt føring om at Kolbotnvann ikke er aktuell som resipient for dekantvannet.</p> <p>- Møte med Ås kommune om bading i Årungen: Egen sak på dette møtet, sak 9.</p> <p>- Bruk av satellittdata i miljøovervåking av ferskvann: Kai O. Sørensen, tidligere NIVA, har kontakt med Nordre Follo kommune og PURA om bruk av satellitter i miljøovervåking.</p> <p>- Fagrådet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modeller for fjorden: Modellkjøring gjennomføres for å få informasjon om renseanleggenes påvirkning på fjorden, både ift. beliggenhet og grad av forurensning. • Det nedsettes en arbeidsgruppe i regi av Fagrådet som skal utarbeide en helhetlig resipientvurdering og tiltaksplan for rensed avløpsvann i indre Oslofjord. I gruppen skal det bl.a. sitte representanter fra avløpsrensseanleggene, kommunenes VA-etater og vannområdeledere. Fagrådet har satt av midler til arbeidet. <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u> Anita redegjorde for Line. Siste møte: 31.05.2022 Neste møte: 18.10.2022</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategihåndbok i målretting av tiltak i kommunene – innsats der det trengs mest: Knut Bjørnskau holdt en presentasjon for gruppen der han redegjorde for hvordan Nordre Follo kommune har benyttet strategihåndboka i arbeidet med "Hovedplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2022-2029". Kommunene i KOS-gruppen fikk mange gode råd om hvordan de selv kunne dra nytte av rådene i håndboka. - Runde rundt bordet på følgende tema: <ul style="list-style-type: none"> - utbedringer/arbeider og tilsyn innen spredt bebyggelse 2022, linket opp mot kommunenes plandokumenter - utbedringer/arbeider på kommunalt ledningsnett 2022 – linket opp mot kommunenes plandokumenter - overvann - viktige hendelser som vil kunne ha betydning for 	<p>Line Lid Brække</p>
--	--	--	--------------------------------

		vannkvaliteten i vassdragene. <i>Tas til orientering</i>	
7	Status for prosjekter i temagruppene	<p><u>Skibekken: Skjøtselsplan → skjøtselsveiledning. Status</u> Skjøtselsplanen er blitt en skjøtselsveiledning. Årsak: De aller fleste tiltakene som må gjennomføres for å opprettholde effekten av de erosjonsreducerende tiltakene i 2017-2019 er søknadspliktige. Vanskelig å gi oversikt over tiltak som kan gjennomføres uten videre i bekken og på den måten legge grunnlaget for en plan for tiltaksgjennomføringen. Man kom dermed ikke opp med et dokument som forteller grunneierne/brukerne om hvordan de kunne fremtidig skjøtsel av bekken, men en veiledning som sier at det meste de skal foreta seg er søknadspliktig. Fysisk møte 29.03.2022 med grunneiere og brukere der også følgende deltok: Statsforvalteren, Fylkeskommunen, Landbrukskontoret, Knut. Fra møtet: - frustrasjon hos grunneiere og brukere for at alle fysiske tiltak er søknadspliktige, det kan resultere i at viktige vedlikeholdstiltak ikke blir gjennomført - skjøtselsveilederen er sendt til NVE for uttalelse. Tilbakemeld. derfra er lovet innværende uke - videre vedlikehold av de gjennomførte tiltakene bør gjennomføres ved at en helhetlig plan for hele bekkestrengen utarbeides. Nordre Follo kommune vil kunne finansiere noe av dette vedlikeholdet.</p> <p><u>Storgrava: Erosjonssikring. Status</u> Befaring med grunneiere og brukere 06.04.2022. utfordringer i bekken ble identifisert og diskutert. Før rapport/detaljplan for erosjonssikringstiltak kan utarbeides må det gjennomføres flomberegninger m/ flomsonekart. Frogn kommune har tatt på seg ansvaret for dette arbeidet, og gir PURA tilbakemelding om fremdriften.</p> <p><u>Østensjøvann: Utfiske/reguleringsfiske 2022. Status</u> Årets utfiske ble gjennomført 1. - 12. mai. Bruk av storruse ga et mer effektivt utfiske. Ca. 1.700 kg fisk ble tatt opp, dette er ca. 1.000 kg mer enn i fjor. Totalt er nær 2,5 tonn tatt opp i 2021 og 2022. Observasjoner etter årets utfiske tyder på at bestanden av brasme er økende. Dette er uheldig. Imidlertid: Positivt at det også ble fanget noen store gjedder, over 10 kg. Overvåkingsprogrammet for 2022 pågår i innsjøen, i regi av NMBU.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	<p>AB AIS KB EF HH</p> <p>AB AIS Frogn komm.</p> <p>AB KB</p>
8	Felles møte med styringsgruppen 01.04.2022: Erfaring og læringspunkter	<p>Anita viste til agenda for og gjennomføring av møtet og ba om synspunkter fra gruppen. Hvilke erfaringer gjorde vi oss, hva er læringspunktene? Prosjektgruppen mente møtet var nyttig og nødvendig. Ønske om jevnlig møter av denne art. Vedtatt på møtet 01.04.: Styringsgruppen vil på sitt neste møte i høst vurdere hyppigheten av denne type møter.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	<p>AB alle</p>

9	Kommunikasjon/ seminarer/ workshops	<p><u>Osloregionens BEST-konferanse 2022</u> PURA var invitert til å holde foredrag på Osloregionens BEST-konferanse 2022 02.06.2022. Temaet i presentasjonen var hvordan kommunene jobber for å bedre vannkvaliteten i Oslofjorden, inkludert en redegjørelse om PURAs strategihåndbok. Se omtale av arrangementet her.</p> <p><u>Besøk av Miljøavdelingen i Viken fylkeskommune 16.06.2022</u> Besøk med befaring langs Skibekken, ved Østensjøvann og ved båtseptikmottaket på Nettet, Bunnebotn. Vellykket arrangement, gode tilbakemeldinger på opplegget.</p> <p><u>Møte med Ås kommune om bading i Årungen</u> Møte 03.05.2022 med ordfører Ola Nordal, varaordfører Martin Løken, kommuneoverlege Ådne Dæhlin og folkehelsekoordinator Bente Sperlin med tema bading i Årungen. Informasjon om hva kommunen bør intensivere i sin overvåking av Årungen ifm. akseptabel badevannskvalitet i innsjøen. Anita deltok fra PURA, hadde med Trond Stabell på Teams.</p> <p><u>Informasjonsskilt ved båtseptikmottaket på Nettet. Status.</u> Anita redegjorde for status for skiltet. Dette er nå nær ferdigstillelse. På befaring med Ås kommune og Skiltforum sist uke ble det informert fra kommunen om at rampa fra flytebrygge til land vil bli sperret av grunnet langvarig opphold av båter ved brygga. Informasjonsskiltet vil derfor måtte plasseres på selve flytebrygga.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB
10	Runde rundt bordet – evaluering av møtet	<p>Veldig bra møte. Viktig for å se helheten. Diskusjon på lengden av møter i prosjektgruppen. Forslag om å komprimere møtene. Allikevel viktig å informere gruppen, mye av koordineringen av vannområdets arbeid skjer her. Møtene utgjør en svært viktig informasjonskanal til gruppen om vannområdets aktiviteter, og ofte fattes viktige vedtak. Estrella minnet om at i forhold til andre vannområder som gjerne har heldagsmøter for sine prosjektgrupper er PURAs prosjektgruppemøter korte og effektive.</p> <p>Anita vurderer møtets lengde ved innkalling til neste møte i prosjektgruppen, basert både på dagens innspill og tidligere erfaringer.</p>	alle Anita
11	Neste møte	Uke 43/2022: Tirsdag 25.10.2022, i Store salong, Ås kulturhus.	alle